

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/1/2012
Identifikačné číslo spisu:	3011200148
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:3011200148.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu SLOVAKIA okolo sveta, s. r. o., so sídlom Komenského 3, Trenčín, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného JUDr. Igorom Chovanom, advokátom so sídlom Lipová 1040/28, Viničné, proti žalovanej Rade pre vysielanie a retransmisiu, so sídlom Dobrovičova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 28. septembra 2011, č. RL/47/2010 a o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 13S/20/2011-42 zo dňa 16. augusta 2011 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 13S/20/2011-42 zo dňa 16. augusta 2011 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej č. RL/47/2010 zo dňa 28. septembra 2011 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 132 eura titulom súdneho poplatku a v sume 671,59 eura titulom trov právneho zastúpenia k rukám JUDr. Igora Chovana, advokáta, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú, ktorou žalobca žiadal preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovanej - Rady pre vysielanie a retransmisiu (ďalej aj „Rada“) vo veci správneho konania č. 224-PLO/O-3635/2010 a rozhodnutie Rady č. č. RL/47/2010 zo dňa 28. septembra 2011. Týmto rozhodnutím Rada ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“), postupujúc podľa § 71 zákona o vysielaní a retransmisii vydala, rozhodnutie podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona o vysielaní a retransmisii uložila žalobcovi sankciu - upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti uvedenej v § 31a ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii tým, že v dňoch 12. mája 2010, 13. mája 2010, 14. mája 2010, 15. mája 2010, 16. mája 2010, 17. mája 2010, 18. mája 2010 a 19. mája 2010 odvysielal príspevok „Detské zariadenie Neposedko v nákupnom centre v Trenčíne“, ktorý

obsahoval informácie o tomto zariadení, ktoré mohli naplniť definíciu skrytej mediálnej komerčnej komunikácie podľa § 31a ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii.

Krajský súd konajúc podľa druhej hlavy piatej časti OSP sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí, že v danom vopred pripravenom príspevku výrazne prevažovala propagačná zložka nad zložkou spravodajskou, pričom boli kumulatívne splnené všetky kritéria skrytej mediálnej komerčnej komunikácie, ktorá je zakázaná (§ 31a ods. 3, 4 zákona o vysielaní a retransmisii). Príspevok bol odvysielaný v rámci programu „Týždenník“ so zámerom využiť informácie na propagačný účel, pričom poskytnuté informácie boli spôsobilé, vzhľadom na svoju povahu, uviesť verejnosť do omylu o jej podstate. Skutočnosť, že informácie boli poskytnuté aj osobou, ktorá podniká na základe živnostenského listu, nebola sporná. Príspevok bol odvysielaný aj v záujme podnikateľky, ktorá prevádzkuje detské centrum a ktorá vykonáva hospodársku činnosť. Súd však nespochybňuje zámer detského centra umožniť deťom a ich rodičom tráviť voľný čas zmysluplne a tiež využiť služby poskytované centrom.

Podľa krajského súdu na zákonnosť napadnutého rozhodnutia nemá vplyv skutočnosť, že žalobca sa k veci vyjadril len písomnou formou. Týmto postupom neboli porušené jeho procesné práva.

Takto potom podľa krajského súdu žalovaná dostatočne zistila skutkový stav a vyvodil z neho správny právny záver. Napadnuté rozhodnutie má všetky náležitosti rozhodnutia podľa § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Na dôvody uvedené v žalobe, ktoré mali charakter všeobecných tvrdení, krajský súd nemohol prihliadnuť.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13S/20/2011-42 tak, že zruší rozhodnutie Rady pre vysielanie a retransmisiiu RL/47/2010 z 28. septembra 2010 a vec jej vráti na ďalšie konanie.

Namietal, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, pretože nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a jeho rozhodnutie nie je v súlade so zákonom.

Žalobca vo svojom odvolaní uviedol, že ak Rada vyčlenila znaky skrytej mediálnej komerčnej komunikácie, ktoré podľa nej musia byť naplnené a v rámci prvého bodu Rada vyvracala argument žalobcu, že existuje pochybnosť, či je činnosť detského centra NEPOSEDKO hospodárskou činnosťou tak zastáva názor, že pod hospodárskou činnosťou v § 31a ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii sa myslí predovšetkým značne zisková aktivita. V tomto prípade sa však o takúto aktivitu nejedná. A tak potom k uvedenému Rada nejednoznačne zistila skutkový stav, pretože mala skúmať aj tento ukazovateľ prevádzky detského centra.

S poukazom na tretí bod rozhodnutia tvrdil, že informácie v príspevku sa týkali novootvoreného centra, preto ich, čo do množstva, bolo viac a vzhľadom na to, že išlo o centrum pre deti boli aj emotívnejšie a plastickejšie podané. Ide o zmysluplnú detskú voľno-časovú aktivitu, nie o propagáciu finančných služieb, či nezdravých nápojov alebo potravín. Navyše mesto Trenčín nie je, čo do veľkosti, porovnateľné napríklad s Bratislavou. V rámci miestneho diania išlo o významnú udalosť na to, aby sa jej venovala takáto pozornosť.

Nesúhlasil ani s názorom Rady, že „...kritérium odplatnosti je v definícii skrytej mediálnej komerčnej komunikácie uvedené iba ako jeden z príkladov kedy je použitie informácií na propagačný účel potrebné považovať za zámerné. Z tohto dôvodu dospela k záveru, že skutočnosť uvedená účastníkom konania nemá v tomto prípade vplyv na naplnenie kritéria zámernosti“, pretože v zákonnej definícii mediálnej komerčnej komunikácie sa uvádza, že „táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo inú protihodnotu.“ Odplata, či iná protihodnota podľa žalobcu je síce jednou z možných pojmových znakov, ale vzhľadom na to, že ju zákonodarcu uvádza, ide o najvýznamnejší pojmový znak (spolu s ďalšími znakmi uvedenými v zákone). Pokiaľ ho daný príspevok či program nenapĺňa je na mieste vážna pochybnosť, či ide o skrytú mediálnu komerčnú komunikáciu.

Pokiaľ v piatom bode Rada uviedla, že dospela „...k záveru, že recipient mohol byť uvedený do omylu o podstate informácie aj napriek špecifickému charakteru vysielania vysielateľa s licenciou na lokálne vysielanie a predmetné kritérium považuje Rada za naplnené“, žalobca namietal, že na jednej strane Rada

konštatuje nepochybnosť o tom, že v prípade informovania o subjektoch vykonávajúcich hospodársku činnosť, nie je vždy možné vyhnúť sa do určitej miery propagačnému pôsobeniu daných informácií, na strane druhej kritizuje, že v príspevku o detskom centre NEPOSEDKO prevažuje propagačný účel nad spravodajsko-informačným.

Podľa žalobcu na pôde lokálnej televízie je o novootvorenom detskom centre ťažké, ba nemožné informovať spôsobom, na aký sme zvyknutí v hlavnej spravodajskej relácii veľkých multiregionálnych televízií - formou 30 sekundového monológu, pričom netreba strácať zo zreteľa, že príspevok sa venoval jednoznačne pozitívnemu spôsobu trávenia voľného času pre deti v meste.

Na záver svojho odvolania žalobca uviedol, že pri tak závažnom následku, ktorým uloženie sankcie - upozornenia na porušenie zákona - do budúcnosti zakladá možnosť udelenia pokuty v najvyššom rámci, ktorý pozná zákon o vysielaní a retransmisii, neuskutočnila vo veci ústne pojednávanie za účelom spoľahlivého zistenia stavu veci. Účastníkovi konania dala možnosť vyjadriť sa len písomne. Neuskutočnenie ústneho pojednávania v tomto prípade je vadou, ktorá má podľa názoru žalobcu vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Zároveň uplatnil náhradu trov konania.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadrila tak, že k prvej žalobcovej námietke uviedla, že v odôvodnení svojho napadnutého rozhodnutia (str. 5) poukázala na to, že pojem hospodárska činnosť nie je v zákone o vysielaní a retransmisii definovaný. Ide preto o tzv. neurčitý pojem, definovanie ktorého je v kompetencii správneho orgánu. Z jednotlivých vyjadrení v predmetnom programe jasne vyplýva, že predmetné zariadenie ponúka svoje služby za odplatu. Z informácií sprostredkovaných v programe, ako aj na internetovej stránke tohto zariadenia <http://www.neposedko.sk/> je zrejmé, že predmetné zariadenie poskytuje služby za odplatu, ktoré majú jednoznačne hospodársky charakter (predaj nealkoholických nápojov a piva, organizovanie detských osláv). Vzhľadom na uvedené Rada skonštatovala, že prevádzkovanie daného zariadenia podnikaním podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník), a jeho prevádzkovanie je teda jednoznačne hospodárskou činnosťou.

Žalovaná poukázala na to, že v napadnutom rozhodnutí uviedla logické argumenty, na základe ktorých náležité zdôvodnila závery, ku ktorým dospela. Preto odmietla argumentáciu žalobcu a poukázala na fakt, že žalobca uviedol iba všeobecné tvrdenia bez toho aby ich podložil konkrétnymi argumentmi.

S uvedenou argumentáciou sa podľa žalovanej stotožnil aj Krajský súd v Trenčíne, ktorý v napadnutom rozsudku explicitne uviedol, že „skutočnosť, že informácie boli poskytnuté aj osobou, ktorá podniká na základe živnostenského listu, nebola sporná. Príspevok bol odvysielaný aj v záujme podnikateľky, ktorá prevádzkuje detské centrum a ktorá vykonáva hospodársku činnosť.“

Ďalej žalovaná uviedla, že ohľadom námietky ku kritériu propagácie sa podrobne vysporiadala v odôvodnení svojho napadnutého rozhodnutia (na str. 5) a aj s uvedeným sa v plnom rozsahu tiež stotožnil aj Krajský súd v Trenčíne, ktorý v napadnutom rozsudku uviedol, že „sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí, že v danom vopred pripravenom príspevku výrazne prevažovala propagačná zložka nad spravodajskou.“

Žalovaná k námietke ku kritériu odplatnosti skrytej mediálnej komerčnej komunikácie uviedla, že znaky skrytej mediálnej komerčnej komunikácie musia byť naplnené kumulatívne na to, aby mohlo ísť o skrytú mediálnu komerčnú komunikáciu. Zákon o vysielaní a retransmisii nerozlišuje jeden zo znakov ako významnejší, ani žiadnemu zo znakov neprisuduje väčší či menší význam. Z explicitného znenia skrytej mediálnej komerčnej komunikácie jednoznačne vyplýva, že odplatosť je uvedená ako jeden z možných príkladov, kedy je možné považovať informáciu za zámernú.

Podľa žalovanej žalobca svoje tvrdenia o tom, že odplatosť je najvýznamnejší pojmový znak skrytej mediálnej komerčnej komunikácie nepodložil žiadnymi logickými argumentmi. Žalovaná je presvedčená, že kritérium zámernosti bolo v tomto prípade jednoznačne preukázané tak ako to uviedla v rozhodnutí č. RL/47/2010 zo dňa 28. septembra 2010 (str. 6), keď k rovnakému záveru dospel v napadnutom rozsudku aj Krajský súd v Trenčíne, cit.: „Príspevok bol odvysielaný v rámci programu „Týždenník“ so zámerom využiť informácie na propagačný účel.“

K predposlednej námietke žalovaná s poukazom na napadnuté rozhodnutie uviedla, že predmetný program je spravodajským programom lokálneho vysielateľa, ktorého informovanie respondentu sa zameriava práve na spoločenské témy späté s danou lokalitou. Z tohto dôvodu, mohol recipient v predmetnom programe očakávať rôzne informácie, napr. aj informácie o prevádzke miestneho detského

centra. Je nepochybné, že v prípade informovania o subjektoch vykonávajúcich hospodársku činnosť nie je vždy možné vyhnúť sa istému propagačnému efektu absolútne. V takýchto prípadoch je však rozhodujúce, do akej miery boli v danom programe sprostredkované informácie plniace propagačný účel, resp. v akej miere prevažujú informácie plniace propagačný účel nad informáciami so spravodajským - informačným charakterom. Vzhľadom na spôsob spracovania predmetného príspevku ako aj na rozsah vyjadrení, ktoré v príspevku odznali, v danom príspevku propagačná zložka výrazne prevažovala nad zložkou spravodajskou. Z tohto dôvodu dospela Rada k záveru, že recipient mohol byť uvedený do omylu o podstate informácie a predmetné kritérium bolo v tomto prípade naplnené, s čím sa v napadnutom rozsudku stotožnil aj Krajský súd v Trenčíne, kde uviedol, cit.: „...pričom poskytnuté informácie boli spôsobilé, vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o jej podstate“.

K poslednej žalobcovej námietke žalovaná uviedla, že v danom prípade sa žalobca písomne vyjadril k podkladom pre rozhodnutie a predmetu správneho konania a že sa v napadnutom rozhodnutí riadne vysporiadala so všetkými skutočnosťami, ktoré žalobca v správnom konaní uviedol. Vo svojom vyjadrení žalobca neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že existujú skutkové okolnosti prípadu, ktoré nemohol vo svojom vyjadrení jednoznačne a zreteľne správnomu orgánu ozrejniť a ktoré by bolo potrebné objasniť na ústnom pojednávaní. Žalovaná v rámci správneho konania spoľahlivo zistila skutkový stav tak po faktickej, ako aj po právnej stránke, a preto nebolo v danej veci potrebné nariadiť ústne pojednávanie.

Poukázala na to, že žalobca v rámci správneho konania a dokonca ani v samotnej žalobe o preskúmanie predmetného rozhodnutia, resp. v odvolaní voči napadnutému rozsudku, neuviedol žiadne iné skutočnosti, ku objasneniu ktorých by mohlo nariadenie ústneho pojednávania prispieť. Z tohto dôvodu je žalovaná presvedčená, že v danom prípade neexistovali žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by odôvodňovali nariadenie ústneho pojednávania vo veci a považuje preto námietku žalobcu za zjavne účelovú.

S vyššie uvedenými skutočnosťami sa stotožnil aj Krajský súd v Trenčíne, ktorý v napadnutom rozsudku uviedol, že „na zákonnosť napadnutého rozhodnutia nemá vplyv skutočnosť, že žalobca sa k veci vyjadril len písomnou formou. Týmto postupom neboli porušené jeho procesné práva“.

Na základe vyššie uvedeného mala žalovaná za to, že ako príslušný správny orgán v dostatočnej miere zistila skutkový stav veci, na ktorý správne aplikovala relevantné ustanovenia zákona. Ďalej mala za to, že jej rozhodnutie má všetky náležitosti ustanovené v § 47 zákona č. 71/1967 Zb., nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného v zmysle ustanovení Správneho poriadku, a že žalobca nebol na svojich právach ukrátený rozhodnutím ani postupom správneho orgánu, a že napadnuté rozhodnutie žalovanej a postup je v súlade so zákonom.

Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s § 250q ods. 2 OSP rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/20/2011 zo dňa 16. augusta 2011, ako právne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP), a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 OSP).

Podľa § 250i ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP, ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1), alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúšaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom, alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované ustanovenie § 250i ods. 2 OSP je faktickou transpozíciou požiadavky tzv. „plnej jurisdikcie“, ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správne orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Podľa § 3 ods. 1, 2, 4 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 21 ods. 1 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť ohliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste ohliadky

O ústnych podaniach a o dôležitých úkonoch v konaní, najmä o vykonaných dôkazoch, o vyjadreniach účastníkov konania, o ústnom pojednávaní a o hlasovaní správny orgán spíše zápisnicu (§ 22 ods. 1 správneho poriadku).

Podľa § 32 ods. 1, 2 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 33 ods. 1, 2 správneho poriadku účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhnúť dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 31a ods. 1 zákona o vysielaní a retransmisii mediálna komerčná komunikácia je na účely tohto zákona zvuková, obrazová alebo zvukovo - obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povesť fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a:

- a) je poskytovaná, ako súčasť programu alebo program sprevádza za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo,
- b) je programovou službou určenou výhradne na reklamu a telenákup alebo programovou službou určenou výhradne na vlastnú propagáciu.

Podľa § 31a ods. 2 zákona o vysielaní a retransmisii mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä reklamu, telenákup, sponzorovanie, umiestňovanie produktov, programovú službu určenú výhradne na reklamu a telenákup, programovú službu určenú výhradne na vlastnú propagáciu a dlhšie reklamné oznámenie podľa § 35 ods. 8.

Podľa § 31a ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii skrytá mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť, ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na propagačné účely a mohla by vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie. Táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu.

Podľa § 31a ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. skrytá mediálna komerčná komunikácia je zakázaná.

Podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona o vysielaní a retransmisii za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitným predpisom rada ukladá sankciu - upozornenie na porušenie zákona.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z. uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne a po oboznámení sa s obsahom pripojeného súdneho a administratívneho spisu zistil, že správne konanie bolo začaté dňa 06. júla 2010 na podnet sťažovateľa, pre dôvodné podozrenie z porušenia povinnosti ustanovenej v § 31a ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii tým, že v dňoch 12. mája 2010, 13. mája 2010, 14. mája 2010, 15. mája 2010, 16. mája 2010, 17. mája 2010, 18. mája 2010 a 19. mája 2010 odvysielal príspevok „Detské zariadenie Neposedko v nákupnom centre v Trenčíne“, ktorý obsahoval informácie o tomto zariadení, ktoré mohli naplniť definíciu skrytej mediálnej komerčnej komunikácie podľa § 31a ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím č. RL/47/2010, žalovaná uložila žalobcovi sankciu - upozornenie na porušenie zákona podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona o vysielaní a retransmisii, za porušenie ustanovenia § 31a ods. 4 zákona o vysielaní a retransmisii.

Obsah odvysielaného príspevku nebol medzi účastníkmi konania sporný. Sporným zostalo právne posúdenie veci, či odvysielané informácie naplnili kritéria definície skrytej mediálnej komerčnej komunikácie podľa § 31a ods. 3 o vysielaní a retransmisii.

Pri právnej kvalifikácii daného skutku vychádzal najvyšší súd z ustanovenia § 31a ods. 3 zákona o vysielaní a retransmisii. Skúmal, či boli kumulatívne splnené podmienky na to, aby mohol byť

navrhovateľ postihnutý za správny delikt spočívajúcu v porušení zákazu skrytej mediálnej komerčnej komunikácie, pričom dospel k záveru, že podmienka propagačného účelu informácie nebola naplnená.

Najvyšší súd poukazuje na to, že propagačný účel zákona o vysielaní a retransmisii nedefinuje a možno ho stotožniť s reklamným účelom, keďže zákonom č. 498/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa inštitút skrytej reklamy síce zmenil na inštitút skrytej mediálnej komerčnej komunikácie a reklamný účel sa zmenil na propagačný účel, zmenil sa však len názov inštitútu, pričom zmysel predmetného ustanovenia ostáva rovnaký. Jediná zmena ktorá touto novelou nastala, bolo rozšírenie povinného subjektu, a to aj na poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie. Pojem reklamný účel nie je v zákone definovaný a spadá do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu, resp. súdu v procese aplikácie, aby vymedzil ich obsah.

Podľa názoru žalovanej, informácie ktoré odzneli v rámci predmetného príspevku Detské zariadenie Neposedko v nákupnom centre v Trenčíne obsahovali výlučne pozitívne kvalitatívne hodnotenie pôsobenia uvedeného zariadenia, ktoré prezentovala prevádzkovateľka Ing. U. a návštevníci uvedeného zariadenia. Hoci v predmetnom programe nedošlo k priamej propagácii konkrétneho produktu, po zhodnotení kvalitatívnej a kvantitatívnej stránky odvysielaných informácií, dospela žalovaná k záveru, že tieto informácie prezentovali imidž Detského zariadenia Neposedko v pozitívnom svetle, v dôsledku čoho došlo k propagácii obchodného mena a aktivít uvedeného zariadenia. Žalovaná pritom nespochybnila fakt, že niektoré z uvedených informácií boli prezentované za účelom informovať verejnosť. V programe okrem týchto informácií zazneli aj informácie, ktoré mali propagačný charakter. Po posúdení príspevku z hľadiska celkového kontextu bola žalovaná toho názoru, že jeho propagačný charakter prevažoval nad charakterom informačným. Z tohto dôvodu žalovaná dospela k záveru, že recipient mohol byť uvedený do omylu o podstate informácie a predmetné kritérium v tomto prípade naplnené bolo.

Najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že pojem propagačný účel je pružným právnym pojmom, ktorý musí byť správnym orgánom interpretovaný. Pružné právne pojmy nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Preto orgán aplikujúci právo musí posúdiť všetky okolnosti daného prípadu, teda každý prípad posudzovať individuálne a ak dospeje k záveru, že na skutkový stav je potrebné takúto normu, ktorá obsahuje neurčitý právny pojem aplikovať, svoje rozhodnutie musí odôvodniť, pričom následne správny súd preskúmava iba či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

Najvyšší súd sa po oboznámení s obsahom spisového materiálu včítane prepisu odvysielaného príspevku nestotožnil s názorom krajského súdu korešpondujúcim s názorom žalovanej, že z hľadiska celkového kontextu propagačný charakter príspevku prevažoval nad charakterom informačným. Podľa názoru najvyššieho súdu celkový dojem, ktorý v priemernom divákovi posudzovaný príspevok mohol zanechať, bolo získanie informácií o novootvorenom detskom centre v meste Trenčín.

Podstata skrytej mediálnej komerčnej komunikácie spočíva v odvysielaní v rámci programu informácií, ktoré majú propagačný účel, tzn., že adresátovi sa skryto odporúča napr. poskytnutie služby, propaguje sa obchodné meno alebo aktivity spoločnosti, teda ide o prezentáciu majúcu za cieľ komerčne pôsobiť na divákov. Podľa názoru najvyššieho súdu v odvysielanom príspevku informácie s cieľom propagovať neodznali a z uvedeného dôvodu Krajský súd v Trenčíne pochybil, ak žalobu zamietol.

S poukazom na vyššie uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 13S/20/2011-42 zo 16. augusta 2011 zmenil tak, že zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej č. RL/47/2010 z 28. septembra 2011 pre nesprávne právne posúdenie veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 211 ods. 2 a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie, v ktorom žalovaná vec v zmysle vysloveného právneho názoru znova posúdi a o nej rozhodne tak, aby jej rozhodnutie zodpovedalo zákonu.

K námietke žalobcu ohľadom nenariadenia ústneho prejednávania správnym orgánom najvyšší súd dáva do pozornosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 25. augusta 2010 č. III. ÚS 231/2010-38 (pozri www.concourt.sk), ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Sžo/124/2009 z 26. januára 2010 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/124/2009 z 26. januára 2010 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Predmetom preskúvacieho konania v tejto veci bolo rozhodnutie správneho orgánu o uložení pokuty podľa § 17 ods. 2 písm. d/ zákona č. 529/2002 Z. z. vo výške 105.000 SKK (3.485,36 eura) za porušenie ustanovení § 7 ods. 5 a 6 zákona č. 529/2002 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd Slovenskej republiky vychádzajúc z názoru, že vyjadriť sa k veci je základným právom účastníka konania, v tomto náleze poukázal na to, že „v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) treba pojmy „trestné obvinenie“ a „práva alebo záväzky občianskej povahy“ vymedzujúce rozsah aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) vykladať autonómne od ich definovania vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov dohovoru. Prihliadajúc na výklad a aplikáciu uvedených pojmov v judikatúre ESLP dospel ústavný súd v zhora označenom náleze k záveru o aplikovateľnosti ustanovenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru na daný prípad, keďže predmetom konania v sťažovateľkinej veci bolo súdne preskúmanie rozhodnutí o uložení sankčnej povinnosti za správny delikt v podobe uloženia peňažnej pokuty (napr. rozsudok vo veci Bendenoun proti Francúzku z 24. februára 1994, resp. rozsudok vo veci A.P., M. P. a T. P. proti Švajčiarsku z 29. augusta 1997 (III. ÚS 341/2007)). Ústavný súd poukázal na to, že princíp verejnosti, ústnosti a prítomnosti na prerokovaní veci aspoň na jednom stupni v konaní pred správnymi orgánmi nebol v súlade s ustálenou judikatúrou ESLP, navyše ak sa verejnosti a ústnosti konania žalobkyňa nikdy nevzdala, ale výslovne sa jej dožadovala. Všeobecné súdy nebrali tieto námietky sťažovateľky vôbec do úvahy a ich výklad a aplikácia správneho poriadku sa javí vo vzťahu k judikatúre ESLP v daných súvislostiach príliš formalistickou alebo nesprávnou, takže ju objektívne nemožno akceptovať (obdobne napr. m. m. I. ÚS 54/08). Procesný postup správnych orgánov preto podľa ústavného súdu predstavoval protiústavný zásah do označeného základného práva, pretože účastníkovi konania objektívne znemožnil využiť jeho oprávnenia byť prítomný pri prerokovaní veci (vrátane dokazovania), predložiť argumentáciu na podporu svojich stanovísk, vznášať námietky a návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy na podporu svojich tvrdení, vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, klásť svedkom otázku, využívať právnu pomoc v konaní alebo uplatniť opravné prostriedky, a z hľadiska konania ako celku by ho postavil do podstatne nevýhodnejšej pozície.“.

Ústavný súd poukázal i na to, že „uloženie pokuty je administratívno-procesnou sankciou pre účely vymáhania určitej procesnej povinnosti, a preto je súčasne i aktom donucovacej povahy. Má predovšetkým majetkové zameranie umožňujúce vynútiť určitú ujmu na majetku dotknutých subjektov a popri tom sa dotýka i iných stránok spojených s potrebou a súčasne i právom vlastniť majetok. Pokuty ukladané správnymi orgánmi v správnom konaní a pri výkone kontrolnej činnosti sú okrem toho svojou povahou všeobecne spôsobilé zasiahnuť do základných práv príslušného subjektu, a to s ohľadom na ich výšku a možnosť ich opakovaného ukladania. Závažnosť ich dopadu je o to výraznejšia, že môžu byť ukladané na základe voľného uváženia správneho alebo kontrolného orgánu, resp. jeho aparátu, čím nie je vylúčený ich prípadný diskriminačný a aj subjektívny efekt voči rôznym právnym subjektom. Okrem toho ich možno ukladať i opakovane dovtedy, kým nebude dosiahnutý sledovaný cieľ (riadny priebeh konania), čo znamená, že v danom prípade sa neprihliada ani na princíp ne bis in idem. V danom prípade bol preto ústavný súd toho názoru, že najvyšší súd neakceptovaním procesných práv sťažovateľky, ktoré nemohla uplatniť v konaní pred správnymi orgánmi, porušil jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy.“(bod 1 výroku nálezu).

Ústavný súd takto rozhodol to i napriek tomu že pri prejednávaní správneho deliktu nemal správny orgán v zmysle § 21 ods. 1 správneho poriadku zákonnú povinnosť nariadiť ústne pojednávanie.

V preskúmvanej veci, ktorá je predmetom tohto konania bolo žalobcovi uložené upozornenie, že je výlučne výchovným opatrením s cieľom prevencie (k tomu pozri bližšie rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. júna 2002, sp. zn. 4SŽ/27/02 - R 55/2003), čím podľa názoru najvyššieho súdu s poukazom na ustanovenie § 21 ods. 1 správneho poriadku bolo procesným právam žalobcu urobené zadost', ak mu bolo umožnené vyjadriť sa vo veci písomne. V prípade uloženie pokuty, ktoré, ako uvádza ústavný súd v zhora označenom náleze, je administratívno-procesnou sankciou pre účely vymáhania určitej procesnej povinnosti, a preto je súčasne i aktom donucovacej povahy, by však zrejme povaha veci vyžadovala nariadenie ústneho pojednávania, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu (§ 21 ods. 1 druhá časť vety prvej správneho poriadku).

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v sume 132 eura titulom zaplateného súdneho poplatku za žalobu a za odvolanie a v sume 671,59 eura titulom trov právneho zastúpenia podľa písomného vyúčtovania advokátom, ktorá suma pozostáva z náhrady za jeden úkon právnej služby v r. 2010 (prevzatie a príprava zastúpenia 10.11.2010) 115,90 eura (nesprávne účtoval 120,23 eura), dva úkony právnej služby v r. 2011 (podanie žaloby 07.01.2011 a podanie odvolania 28.11.2011) jeden úkon á 120,23 eura (spolu 240,46 eura), jeden úkon v roku 2011 (účasť na pojednávaní pred krajským súdom 16.08.2011) 61,75 eura (správne mohol účtovať 120,23 eura), jeden úkon v roku 2012 (účasť na vyhlásení rozsudku pred najvyšším súdom dňa 29.10.2012) 30, 88 eura (nesprávne účtoval 31,79 eura) plus režijný paušál za 1 úkon vykonaný v roku 2010 6,95 eura, za 3 úkony vykonané v roku 2011 á 7,41 eura (spolu 22,23 eura) a za 1 úkon vykonaný v roku 2012 7,63 eura (spolu 485,80 eura), plus náhrada za stratu času za každú začatú polhodinu v trvaní 150 min. á 12,02 eura za cestu z Bratislavy do Trenčína a späť 16.08.2011 (spolu 60,10 eura - nesprávne účtoval 61,75 eura) a 64 min. á 12,35 eura za cestu z Viničného do Bratislavy a späť 29.10.2012 (spolu 37,05 eura - nesprávne účtoval 38,13 eura), plus náhrada cestovného spojeného s úkonom zo 16.08.2011 za cestu z Bratislavy do Trenčína a späť osobným motorovým vozidlom zn. TOYOTA COROLLA, EČV: V. 23,75 eura + 45,38 eura (spolu 69,13 eura) a náhrada cestovného spojeného s úkonom z 29.10.2012 za cestu z Viničného do Bratislavy a späť osobným motorovým vozidlom zn. NISSAN NOTE, EČV: E. 6,88 eura + 12,63 eura (spolu 19,51 eura), všetko podľa § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ a ods. 2 písm. a/, § 16 ods. 3 a ods. 4 a § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Náhradu trov konania za úkon z 15. novembra 2011 (ďalšia porada s klientom po obdržaní rozsudku) najvyšší súd žalobcovi nepriznal, keď jeho poskytnutie ani trvanie nebolo zo strany právneho zástupcu žalobcu žiadnym spôsobom preukázané.

Žalovaný je povinný náhradu trov konania podľa § 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP uhradiť na bankový účet právneho zástupcu žalobcu vedený v Československej obchodnej banke, a. s. Bratislava, č. účtu XXXXXXXXXX/XXXX.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

